

Hocamızla Söyleşi

Dr. Yücel ŞENGÜN

- Okmeydanı Eğitim – Araştırma Hastanesi Emekli Klinik Şefi
- Doğum Yeri ve Tarihi: 21.01.1944 -Bolu
- Eğitimi: Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi 1970
- İhtisas: Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği 1970-1974
- Klinik Şefliği: 1987-2009

Söyleşiyi Yapan: Dr. Veli MİHMANLI

Hocam kendinizi kısaca tanıtır mısınız?

İlk ve Ortaokulu Bolu da okudum. 1961 Yılında Kabataş Erkek Lisesinden, 1970 yılında da Erzurum Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesinden mezun oldum. İhtisasımı aynı Üniversitede 1974 yılında tamamlayıp kadın hastalıkları ve doğum uzmanı oldum. Çeşitli illerimizde (Erzurum, Afyon, Bolu) kadın hastalıkları ve doğum uzmanı ve başhekim olarak çalıştım. 1987 Yılında Klinik Şefi oldum. Süleymaniye Doğumevi'nde 3 yıl klinik şefliği ve Başhekimlik yaptım. 1991-2009 yılları arasında da Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde kadın hastalıkları ve doğum klinik şefliğini takiben 2009 yılında emekli oldum. Evliyim iki çocuğum ve iki torunum var.

Hocam, kendinizi tanıtırken söylediğiniz gibi yıllarca doktorluğunuzun yanında yönetici olarak da görev yaptınız. Belirtmiyorsunuz ama biliyoruz ki Sağlık Bakanlığında Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğünüz de var. Biz asistanlarınızı iyi birer Kadın – Doğum Uzmanı olarak yetiştirmeniz yanında hayata da hazırladınız. Bize deneyimlerinizden bahseder misiniz?

Evet. Meslek hayatım içinde idari görevlerim de oldu. Onları da gereği gibi ve zevkle yapmaya çalıştım. Klinik Şefliğimin içinde de önemli miktarda idari ve sosyal görev vardı. Bu görevimin en önemli yanı ise her dönemdeki asistanlarımı aralarındaki kıdem farklarını da gözeterek birbirlerine karşı saygılı, sevgi dolu, hoşgörülü ve yardımlaşarak, paylaşarak çalışma ortamı hazırlamak, onları mezun olduktan sonrada ömür boyu birbirlerini arayan, soran dostlar olarak kaynaştırmaktı. İdari görevlerim olan makamlar hiçbir zaman hekimliğimin yani hastalarımın, ameliyatlarımın, teorik ve pratik olarak asistan eğitimlerimin, bilimsel çalışmalarımın önüne geçmedi.

Prof. Dr. Atıl Yüksel, Prof. Dr. Macit Arvas, Dr. Yavuz Ceylan Hocalarımız söyleşilerinde branşımız ile ilgili son 40 yıl içindeki değişim ve gelişimi mükemmel olarak anlatmışlar. Örneğin Atıl Hoca'nın "Fetal tıp alanında hemen hemen tümü 1980 sonrasında gelişen teknoloji ile oluşan bilgiyi öğrenmek ve gebelere sunmak çok heyecan verici oldu" tespitine katkı olarak bugünün asistan doktorları ve genç meslektaşlarımızın ne kadar şanslı olduklarını bilmeleri için biraz nostalji yapmak istiyorum.

Asistanlık yıllarımız 1970'lerin başıydı. Gebelerin takibinde vaz geçilmez muayene abdominal palpasyon idi. İntrauterin gelişme geriliği, polihidromnios veya çoğul gebelik tanılarını muayene ile koymaya çalışırdık. Leopold manevraları ile bebeğin pozisyonunu, prezantasyonunu, angajmanını tespit etmeye çalışırdık. Gebelik haftasını belirlemeye çalışırken uterin fundusu palpe eder ve 16. haftada fundus simfizis pubisin 3 parmak üstünde, 24. haftada göbek hizasında, 28.haftada göbeğin 3 parmak üstünde, 36.haftada ise sternuma

TJODist Bülteni

dayanmış gibi kriterler kullanırdık.

Bebeğin hareket edip etmediğini gebeye sorar, çocuk kalp seslerini bir boru ile veya var ise fetoskop dediğimiz stetoskop ile dinlerdik. Amnion mayi miktarı gibi bir bilgimiz yoktu. Anne adayı sularım geliyor derse amnion mayisi mi, idrar mı olduğunu turnusol kağıdı ile tayin ederdik. Bebekte bir sakatlık olup olmadığı ancak doğumdan sonra anlaşılırdı. Tabii ki kan ve idrar tetkikleri ile ödem ve tansiyon takiplerini yapardık.

1980 Yılı şubat ayında Afyon doğum evi başhekimi iken Sağlık Bakanlığı tarafından Amerika Birleşik Devletleri nde John Hopkins Hastanesine Laparaskopi eğitimi için gönderildim. O yıllarda sadece diagnostik laparaskopi ve tüp ligasyonu yapılıyordu. John Hopkins de teorik ve tavşanlar üzerinde pratik, Mısır Kahire El-Ahzar Üniversitesinde ise İnsanlar üzerinde çalışmalara katıldık. Türkiye'ye dönüşte Amerika'dan doppler cihazı getirdim. Afyonda muayenehanemde çocuk kalp seslerini anne babaları da duyabiliyormuş diye kuyruklar oluşmuştu. 1980'lerin sonlarında Ultrasonografi cihazlarının yaygınlaşmaya başlamasıyla Atıl hocanın söylediği gibi kadın doğum pratiğinde asıl heyecan verici dönem başladı.

Hocam sizce, geçmişe kıyasla günümüzde hasta-hekim ilişkilerinde ne gibi değişiklikler oldu?

İstersen bu sorunu cevaplamaya çok çarpıcı ve ironik örnekle başlayayım.

Eskiden özellikle Anadolu da insanlar "Evvel Allah, Sonra Doktor." derlerdi, yani doktora ve mesleğe karşı çok büyük bir güven ve saygı vardı. Doktorlar da bunu fazlasıyla hak ediyorlardı. Çünkü günümüzde unutulmaya yüz tutmuş, hatta bilinmeyen "Deontoloji" eskiden ülkemizde 3-4 şehirde mevcut büyük Tıp Fakültelerinde ders olarak okutulurdu ve öğrenciler bu dersten geçmek zorunda idiler. Bugün 100'e yakın Tıp Fakültesinde böyle bir ders var mı, varsa da hangi düzeyde ne veriyorlar bilmiyorum.

Günümüzde "Evvel Allah, sonra Doktor." inancı şöyle dursun, hastalar internetten öğrendikleri yalan yanlış bilgilerle doktorların karşısına gelir oldular.

Gelelim "Deontoloji" meselesine. Deontoloji; meslek etiği, meslek ahlakı demektir ve her meslek için geçerlidir. Ama nedense ülkemizde sadece Doktorlar arasındaki dayanışma karşılıklı menfaat ilişkisi imiş gibi algılanmaktadır.

"Tıbbi Deontoloji'nin 4 ayağı vardır."

1. Doktorlar arası ilişkiler.
2. Doktorlar ile diğer Sağlık mensupları arası ilişkiler.
3. Doktorlar ile Hastalar arası ilişkiler.
4. Doktorlar ile Hasta yakınları arası ilişki.

Günümüzde deontoloji'nin dört ayağı da iyi işlemez durumda. Tabi ki bunda insan ilişkilerindeki olumsuzluklar ile sistemin ve çalışma koşullarının olumsuz yönlerinin etkisi var. Bu süreci Yavuz Hocamız söyleşisinde çok güzel ve açık özetlemiş.

Hocam son olarak genç meslektaşlarımıza önerileriniz nelerdir?

Bilimsel çalışmalarını takip ederek mesleki bilgilerini güncellemelerini, Deontolojik ve etik kurallara her zaman özen göstermelerini, kendilerine ve yakın çevrelerine vakit ayırmalarını, sosyal yaşamın içinde olmalarını, kültür ve sanat faaliyetlerine katılmalarını ve tıp dışı konularda da bol bol kitap okumalarını öneririm. Uğraşı insan olan mesleğin mensuplarının İnsanı çok iyi tanması gerektiğini lütfen unutmasınlar.

Hocam bu keyifli söyleşi için çok teşekkür ederiz.